

Η ΠΡΟΟΔΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ

Συνδρομή προπληρωτέα

Ἑτησία δρ. 7

ἑξαμηνία » 4

τριμηνία » 2 50

Υπεύθυνος Συντάκτης ἐκδότης

Γρηγόριος Νικολάου

Ἐκδιδομένη κατὰ Κυριακὴν

ΤΥΠΟΙΣ Χρυσόδουλου

Πᾶσα διατριβὴ ἐνυπόγραφος γίνεσθαι δεκτὴ

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἀποδίδονται.

ΕΘΝΙΚΗ ΕΟΡΤΗ

Ὁμολογῶ, ὅτι δὲν ἐχάρην ὅπως ἄλλοτε ἐπὶ τῇ σήμερον ἐθνικῇ μας ἑορτῇ. Καὶ δὲν ἐχάρην διότι ἐνεθυμήθην οὐχὶ τὰ τρόπαια τῶν παλαιῶν προγόνων Ἡμῶν, εἴτινες χιλιάδες ἐτῶν ἀφίστανται ἡμῶν, ἀλλὰ διότι πρὸ ὀκτώ καὶ ἐβδομήκοντα ἐτῶν ἤδη, εἰ πατέρες Ἡμῶν ἔστεινον τρόπαια κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν, μαχόμενοι ὡς γίγαντες ὅπως κληροδοτήσωσιν Ἡμῖν τὴν σημερινὴν ἐλευθερίαν. Κληρικοὶ διαθερμαίνοντο ὑπὸ τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος καὶ τῆς πρὸς Θεὸν ἐλπίδος πρὸς ἀπόκτησιν τῆς ἐλευθερίας μετέδιδον καὶ ἐνέβαλλον τὸ πῦρ τοῦτο εἰς τὰς καρδίας τῶν λοιπῶν, καὶ ἀφοσιωμένοι εἰς τὴν ὑψηλὴν ἰδέαν ἐπιπτον ὀλοκαύτωμα τοῦ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνος, ἄλλοι διὰ τοῦ βρόχου ἀποπνιγόμενοι καὶ ἄλλοι ἐπὶ πυριτιδαποθηκῶν καίοντες!

Πλούσιοι τὴν περιουσίαν αὐτῶν καὶ τὸν πλοῦτον ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος θύοντες οὐδὲν ὑστέρουσαν ὅπως προσφέρωσι καὶ τὴν ὑπαρξίν των θυσίαν διὰ τὸν ὑπὲρ πατρίδος ἀγῶνα!

Ὁμογενεῖς ἐκ περάτων γῆς καὶ ἀπὸ ξένων ἐπικρατείας, ἐνθα μεγάλων ἠξιοῦντο τιμῶν καὶ δόξης παρήτησαν καὶ τὰς τιμὰς καὶ τὰς δόξας καὶ πλοῦτον καὶ ἀνάπαυσιν καὶ δὲν ὤκνησαν νὰ σπεύσωσιν εἰς τὴν φωνὴν τῆς Πατρίδος, ὅπως χύσωσιν ὑπὲρ Αὐτῆς τὸ τίμιόν των αἷμα!

Ξένοι ἄνδρες ἐλεύθεροι καὶ πλούσιοι ἀφέντες τὰς ἀναπαύσεις των, ὧν ἀπῆλθον εἰς τὰς πατρίδας των ὑπὸ ἱεροῦ ὠθομένου ζήλου ἔσπευσαν νὰ ὑποσφρίξωσι τοὺς ἀγωνιζο-

μένους ἱερὸν γονεῖς μας ἀγῶνα!

Καὶ τέλεις γυναῖκες πρὸς ἄνδρας ὡς ἄνδρες ἐπολέμουν ἐπὶ πλοίων δι' ἰδίων ἐξόδων καὶ ἰδίων πληρωμάτων!

Καὶ ἦτο ὁ ἀγὼν ἱερὸς, καὶ ἦτο ὁ ἀγὼν θεῖος καὶ τὸ τέλος θεϊότερον!

Καὶ ἦτο ἀγὼν ἀνευ ζύμης, ἀνευ συντάξεως, ἀνευ οὐδενὸς τῶν πρὸς τοῦτο ἀναγκαίων!

Ἐνῶ δὲ τότε τοῦτα ἐγένοντο καὶ οἱ Ἑλληγες ὡς Τυτᾶνες πανταχοῦ ἐτιμῶντο. Προχθὲς ἡ σημερινὴ Γενεὰ παρέδωκε τὴν Δόξαν ταύτην εἰς κατοίκους τοῦ ἄλλου Ἡμισφαίριου, ἀμαυρώσασα τὴν αἴγλην τῶν Πατέρων τῆς!

Ναὶ! Εἴμεθα ἀνάξια τέχνα τῶν ἡρώων πατέρων μας, ἐκπεφλισμένοι δὲ καὶ ἀνίκανοι νὰ τρέφωμεν μεγάλας ἰδέας, τὰ σκηπτρα τῶν ὁποίων ἰδεῶν, ὀφείλομεν νὰ δώσωμεν τοῖς Ἀμερικανοῖς.

Προχθὲς εἴμεθα Θαλασσοκράτορες, εἴμεθα συντεταγμένοι, εἴχομεν Στράτευμα, Στρατηγοὺς, Ἀρχηγούς, Καπετανέους. Εἴχομεν πλοῖα, Ναυάρχους, Κολονάλους Ζύμην πρὸς μεγάλα ἔργα, καὶ πράξεις καὶ οὐδὲν οἱ οὐτιδανοί, οὐδὲν ἄξιον ἐπράξαμεν καὶ ἀντάξιον τῆς εὐκλείας τῶν Γονέων μας! Ὅχι Σῶμα Στρατοῦ, ἀλλὰ οὐδὲ μεμονωμένη ἡρωϊκὴ πρᾶξις κινουσα τὸν σεβασμὸν τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἐπράχθη παρ' ἐνὸς ἀτόμου.

Καὶ ἐν τοῖς εἰχομένῳ τῷ θράσος νὰ ταράξωμεν τὴν κοινὴν σήμερον ἐκείνων, οἵτινες με εἶκτον μᾶς ἐβλεπον οὕτω θηλυπρεπῶς καὶ «ἀπ' τὸ κουτὶ βγαλμένους» δι' ὕμνων πρὸς τὰ μεγάλα κατορθώματά των καὶ δεήσεων ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς των ἢ ὁ-

ποία ἄλλως δὲν εἶχεν ἀνάγκην τῶν δεήσεων ἡμῶν τῶν νάνων.

Αὐτὰ καὶ πλεῖστα ἄλλα ἀκόμη, τὰ ὅποια δὲν εἶνε δυνατόν ἐν λεπτομερείαις νὰ περιληφθῶσιν ἐν στενῷ χώρῳ, καὶ ἐπροξένουν ἀντὶ χαρᾶς λύπην.

Ἀλλὰ καὶ ἡ σκέψις ὅτι δὲν θὰ εὐρεθῶμεν ποτε—ἡ παρούσα Γεννεὰ τοῦλάχισον—εἰς παρομοίαν περίστασιν, νὰ προσπαθῶμεν, μὴ τε δυνηθῶμεν νὰ ἀποπλύνωμεν τὸν ῥυπον τῆς κατασχύνης ἡμῶν.

Ἰσως νὰ εἴμεθα ἀπαισιόδοξοι, πιθανὸν καὶ ὁ ἐγωῖσμός νὰ συντελέσῃ νὰ μὴ χαρῶμεν διὰ τὴν σημερινὴν Ἑορτὴν μας, ἀλλὰ τὰ πράγματα μέγα βοῶσιν ὑπὲρ τῆς ἀπελπισίας μας καὶ μόνον ὁ Ὑψίστος Θεὸς δύναται νὰ μᾶς ἀποδώσῃ τὴν χαρὰν ἐπὶ τῇ Ἑθνικῇ Ἑορτῇ μας.

* *

Εὐγενεῖς πράξεις

αἱ ἄθλα γὰρ ἀρετῆς οἷς κεῖται μέγιστα τοῖς θεοῖς καὶ ἄνδρες ἀγαθοὶ γεγόνασιν.

Ἄν ἡ ἀμοιβὴ τῆς ἀρετῆς δημοσίᾳ ἐθεωρεῖτο ὡς καθήκον παρὰ τοῖς προγόνοις ἡμῶν παρ' οἷς τὰ εὐγενῆ καὶ ὑψηλὰ αἰσθήματα καὶ ἡ πρὸς τὴν ἀρετὴν ῥοπή ἦσαν οὕτως εἰπεῖν κοινὰ καὶ συνήθη, πόσον ἐπιβάλλεται τὸ τοιοῦτον σήμερον εἰς ἡμᾶς τοὺς νανοειδεῖς ἀπογόνους αὐτῶν, παρ' οἷς ἡ ὕλη καὶ ὁ ἀτομισμός ἐνέκρυσεν πᾶν εὐγενὲς αἰσθημα, ἡ δὲ στοιχειώδης τοῦ καθήκοντος ἐκτέλεσις ὡς ὑψίστη ἀρετὴ θεωρεῖται! Καὶ ναὶ μὲν δὲν δύναται τις νὰ ἀρνηθῇ, ὅτι κατάλοιπα τῶν εὐγενῶν ἐκείνων χαρακτήρων ἡ μετεμψυχώσεις αὐτῶν παρατηροῦνται ἐν Ἑλλάδι καὶ σήμερον, ἀλλ' ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πατρίδι, ἥτις εἰς ἀπωτέρους χρόνους διεκρίνετο ἐπὶ τῇ πρὸς αὐτὴν στοργῇ τῶν τέκνων τῆς, αἵτινα ὑπὸ τοῦ πρὸς αὐτὴν πυρὸς τῆς ἀγάπης θερμαινόμενα κατέλιπον περιουσίας ὀλοκλήρους κτηθεῖσας δι' ὑδρώτων καὶ μόχθων ἐντίμων ἵνα πρὸς τοὺς ἐπιγιγνομένους πτωχοὺς ἀδελφοὺς χρήσιμοι καὶ ἀρωγοὶ γενόμενοι τὴν εὐκλειαν τῆς ἰδίας τῶν πατρίδος παρασκευάσωσι, παρατηρεῖται σήμερον παγετώδης ἀδιαφορία καὶ ὡς πρὸς σκληρὰν μητρὸν ὀλιγωρία καὶ καταφρόνησις!

Τὰ ἐπὶ τῆς ζηδῶρου αὐτῆς γῆς ἐκτραφέντα, παχυθέντα, καὶ μεγαλώσαντα τέκνα τὰ

πλουτήσαντα ἐν αὐτῇ πολλάκις δαπάναις τοῦ ἰδρώτος τῶν λοιπῶν τέκνων τῆς, εἴτε θνήσκοντα καταλείπουσι τὸν πλοῦτον τοῖς κληρονόμοις οὐδόλως αὐτοῖς ἐνθυμούμενα, εἴτε ζῶντα οὐδαμῶς περιποιούνται ταύτην ἔστω καὶ διὰ τῶν ψυχίων τῆς τραπέζης τῶν διὰ τῆς ὀλιγωρίας τῶν δὲ μόνον καὶ τῆς σκληρᾶς ἀδιαφορίας πληρόνωντα τὰ τροφεῖα καὶ τὴν πολλάκις ὑπ' αὐτῆς ἀπονεμηθεῖσαν τιμὴν καὶ προστασίαν!

Ὁ ἐγωῖσμός ὁ παράλογος, ὁ ἀτομισμός ὑπὸ τὴν πλεον συχαμερὰν αὐτοῦ μορφήν ἀπεκέντρωσε τὰ τέκνα τῆς μητρὸς παρασκευάζων οὕτω κοινὴν δυστυχίαν καὶ στερῶν ἀπ' ἀμφοτέρων τὴν ἐπιτυχίαν ἐκείνην, ἥτις καὶ ὑπὸ τῶν νῦν καὶ ὑπὸ τῶν ἐπιγιγνομένων ἐκφέρεται δι' εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν καὶ πληροὶ τὴν ψυχὴν ἀγαλλιάσεως καὶ εὐφροσύνης.

Διότι ἐκεῖνος εἶναι ὁ ἀληθὴς εὐτυχής, ὅστις δύναται διὰ τῆς εὐτυχίας αὐτοῦ καὶ ἐτέρους τοιοῦτους νὰ καταστήσῃ.

Τὰς ἀνωτέρω σκέψεις ἐνέβαλον ἡμῖν δύο εὐγενεῖς πράξεις γνησίων τέκνων τοῦ Λαοῦ αἵτινες μᾶς ὑπενθύμισαν ἀρχαιοτέρας ἐποχᾶς καὶ μᾶς ἀπέσπασαν ἐπὶ μικρὸν ἀπὸ τὴν ἀσφυκτικὴν ἀτμόσφαιραν τοῦ ἀτομισμού ἐν ᾗ κινούμεθα φυτοζωοῦντες, πιστοποιήσασαι ἐπὶ μίαν ἐτι φορὰν, ὅτι τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα εὐρίσκονται συχνότερον ὑπὸ τὰς χαμηλὰς στέγας τῶν οἰκίσκων παρὰ εἰς τὰς αἰθούσας τῶν ἐπὶ πλούτῳ καὶ χλιδῇ ἐναβρυνομένων.

Πτωχὸς ἐργάτης διὰ τοῦ ἰδρώτος του, διὰ τῆς ἰδίας στερήσεως, ὑποβάλλων ἑαυτὸν εἰς ἐκουσίαν νηστείαν συντηρεῖ ἐπὶ τέσσαρας μῆνας πενταμελὴ ξένην αὐτῷ οἰκογένειαν, περιθάλλων καὶ θεραπεύων εὐαγγελικῶς τὰ χρονίως ἀσθενοῦντα δύο ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς! καὶ ὁ ἐργάτης οὗτος ἐπιστρέφων καθ' ἐκάστην νύκτα καταλείπει ἐπὶ τῆς σεσαθρωμένης τραπέζης τὰ τρία τέταρτα τοῦ ἡμερομισθίου του κρατῶν πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ πεντήκοντα μόνον λεπτά! καὶ τρέχει εἰτα, ἵνα λάβῃ παρὰ τοῦ φαρμάκειου τὰ φάρμακα τῶν δύο μικρῶν ἀσθενῶν ἀντιτάσσων εἰς τὰς εἰχλὰς καὶ τὰς εὐλογίας τῆς υἱοθετηθείσης ταύτης οἰκογενείας του, τὸ τοῦ Θεοῦ Διδασκάλου «οὐδὲν οὐδενὶ εἶπατε» ἄλλως τε Σᾶς παραιτῶ! Ἡ τοῦ ἐπαγγέλματός μας ιδιότης ἀπεκάλυψεν ἡμῖν μόνον τὸν Μαργαρίτην τοῦ τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ χριστιανισμοῦ τὸν ἀληθῆ ἀκόλουθον. Παρασιώπων τὸ ὄνομά του σεβόμενος τὴν πρὸς τοῦτο ῥητὴν ἐντολήν του. Ἄλλως τε τίς ἡ ἀνάγκη; ἐκεῖνος δὲν

ἐκτελεῖ τὸ ὑψηλὸν τοῦτο καθήκον δι' ἐπαίνους καὶ διὰ φαρισσαίην ἀρετὴν, ὑπέκει εἰς τῆς ψυχῆς του τὰς εὐγενεῖς ῥοπὰς καὶ ἐφέσεις.

Ὁ Θεόδωρος Μαχαιρᾶς υἱὸς χρηστὸς χρηστῶν γονέων, ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακρὰν ἵνα βιοπαλαίῳν παρασκευάσῃ ἑαυτῷ καὶ τοῖς γονεῦσι ἀνετωτέραν τὴν ζωὴν, καὶ ὁ φιλότιμος νεανίας τοῦ πρώτου καρποῦ τῶν κόπων του τὰς ἀπαρχὰς τοῦ ἰδρώτος τοῦ μετώπου του, προώρισεν διὰ τοῦς γονεῖς καὶ τὴν ἐνοριακὴν αὐτοῦ Ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας τῶν Εἰσοδίων. Καὶ ἐπεμψεν βαρύτιμον χρυσῷ διηνημισμένον τὸν ἐνταφιασμόν τοῦ Σωτῆρος ἐπὶ μέλανος βελούδου διὰ τὴν ἐκφορὰν τοῦ ἐπιταφίου καὶ ἐπαμψε τέσσαρα λάβαρα καὶ ζευγὸς ἐξαπτερόγων πολυτελῶν καὶ κομποτάτων. Ταῦτα δὲ πάντα συνώδευσεν διὰ μετριόφρονος ἐπιστολῆς πρὸς τοὺς ἐπιτρόπους τῆς Ἐκκλησίας εὐχόμενος, ἵνα ὁ Θεὸς εὐοδώσῃ τὸ ἔργον του, ὅπως ὠφελιμώτερος καταστῇ τῇ φίλῃ πατρίδι.

Παράδειγμα ἡ εὐγενὴς πράξις αὕτη ἔστω ἡμῖν, φιλότιμε νεανία, τοῖς μόνον περὶ ἑαυτῶν μεριμνῶσιν. Αἱ εὐχαὶ τῶν γονέων σου καὶ τῶν φίλων σου ἐνούμεναι πρὸς τὴν μεγάλην προστασίαν τῆς Θεοτόκου θὰ συνοδεύωσι πάντοτε τὰς ἐργασίας σου στεφομένης διὰ τῆς εὐτυχίας ἐπ' ἀγαθῷ Σοῦ καὶ τῆς ὑπὸ τῶν δυναμένων ὀλιγορουμένης πατρίδος μας.

(ἔπεται συνέχεια)

Ε Β

Κύριε Συντάχτα.

Ὡς Σᾶς ὑπεσχέθην εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον, γράφω σήμερον ὀλίγα τινὰ διὰ τινὰς κληρώσεις ἐνόρκων ἐνεργηθείσας σκανδαλωδῶς ὑπὸ τινος δικαστοῦ. Καὶ ναὶ μὲν ἀρμόδιοι πρὸς ἐλεγχον τοιοῦτον εἶνε οἱ ἐγγύτερον ἡμῶν ἱστάμενοι πρὸς τὰ τῆς δικαιοσύνης ἐδῶλια, ἀλλὰ ἐπὶ τοιοῦτων ζητημάτων νομίζομεν, ὅτι καὶ πᾶς Λευκάδιος δεόν νὰ νομίζῃ ὡς ἰδίαν προσβολὴν, ὅτε ἐκ τῆς συμπεριφορᾶς ἐνὸς δικαστοῦ προσβάλλονται ἀναιτίως καὶ ἀπλῇ ἰδιοτροπίᾳ καὶ ὑστερικῇ διαθέσει ἔνοχοι Λευκάδιοι διακριθέντες ἐπὶ εὐσυνείδησιν καθ' ὅλον τὸν μέγαν τοῦδε βίον των. Ὡς οὖν ἐκ τῆς ἐξουσίας τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς συνόδου τοῦ κακουργιοδικείου ἐξάγων τῆς κληρωτίδος τὰ ὀνόματα ἐνίων ἐνόρκων ἔθετε ταῦτα κατὰ μέρος καὶ

εἴτα περισυλλέγων αὐτὰ τὰ ἔρριπτε εἰς τὸ βάθος τῆς κληρωτίδος καὶ ἐπ' αὐτῶν εἴτα τὰ ἕτερα ὀνόματα χωρὶς νὰ ἀνακατῶνῃ ταῦτα. Ἐξάγων δ' εἴτα τοὺς κλήρους ὁ ῥθιος ἔρριπτε. πρὶν ἐξαγάγῃ ἕκαστον λαχόν, τὸ βλέμμα αὐτοῦ ἐντὸς τῆς κληρωτίδος καὶ ἀνεγίνωκε τὰ ὀνόματα εἰς μάλιστα ἔστρεψε καὶ τὴν κληρωτίδα πρὸς εὐχερεστέραν ἀνάγνωσιν! Καὶ οὕτω ἡ κλήρωσις ἐγένετο στὰ φόρα καὶ κατ' ἐκλογὴν οὐχὶ τῆς τύχης, ἀλλὰ τοῦ Δικαστοῦ. Δὲν ἠξέυρω πῶς χαρακτηρίζεται τὸ τοιοῦτον νομικῶς, κοινωικῶς ὁμῶς χαρακτηρίζεται, ἡ ὡς ἔλλειψις ἐμπιστοσύνης πρὸς τινὰς τῶν ἐνόρκων ἡ ὡς μεροληπτικὴ ἐπέμβασις ὑπὲρ ἢ κατὰ τῶν δικαζομένων. Ἀποκρούοντες τὴν δευτέραν ὑπόθεσιν παρατηροῦμεν εἰς τὸν δικαστὴν τοῦτον, ὅτι οἱ ἀπαρτίζοντες τὸν κατάλογον τῶν ἐνόρκων Λευκάδιοι δὲν εἶνε ἀπ' ἐκείνων τοῦ ἐνόρκους, τοὺς ὁποίους ἐξεφούρνιζεν ἄλλοτε ἡ Μωραϊτικὴ ρουσοφολογία καὶ οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ἐνταῦθα ῥαχένδυτοι καὶ φθειρῶντες παλῶντες εἰς τοὺς δικαζομένους τὴν συνείδησίν των ἀντὶ ἐνὸς σκαρμούτζου δεκαρῶν! ἀλλ' ὅτι εἶνε ἐνορκοὶ διακρινόμενοι ἐπὶ εὐσυνείδησιν, ἐπὶ γράμμασι καὶ ἐπιστήμασι καὶ καυχώμενοι ἐπὶ πολιτισμῷ καίτοι δὲν ἀνσείγουσι τὰ σπίτια τους διὰ νὰ δεχθῶσιν εἰς χοροὺς καὶ διασκεδάσεις ἀνθρώπους, ὧν τὴν προέλευσιν ἀγνοοῦσιν.

Ταῦτα διὰ τὸν ἀγνοοῦντα τοὺς Λευκαδίους ἐνόρκους ἀξιοτίμον κύριον Δικαστὴν. Ὑπομινῆτικοι ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ καὶ εἰς τινὰς κυρίους, εἰ ὅποιοι ἔχουν μεγάλα Θέατρα μελοδράματα καὶ μεγάλα μπουλεδάρ καὶ πάρκα καὶ ὦδεῖς εἰς τὰ βλαχοχώρια τοὺς νὰ μὴ ὑβρίζουν τὴν Λευκάδα, διότι ἡ ξενία καὶ ἡ εὐγένεια τῶν Λευκαδίων ἔχουσι καὶ αὐταὶ τὰ ὄριά των.

Ε. Βερρυνιώτης Ἱατρός

Ἀρτηνὰ νέα τοῦ περιοδεύοντος ἀνταποκριτοῦ τῆς «Προόδου».

Ἀφ' οὗτο ἡ Ἑλλὰς ἀποτινάξασα τὸν βαρὺν ζυγὸν τῶν αἰώνων αὐτῆς ἐχθρῶν ἡλευθέρωθη ὑπὸ τῇ σκέπῃ καὶ εὐλογίᾳ τῆς ἐλευθερίας ἤρξαντο νὰ ἐξαπλῶνται τὰ γράμματα καὶ ὁ πολιτισμός, εἰς πολλὰς δὲ πόλεις αὐτῆς πλεῖστοι σύλλογοι κατηρτίσθησαν καὶ

ἀλλὰ ἀγαθοεργὰ καταστήματα σκοποῦντα τὴν πρόοδον.

Τῆς γενικῆς ταύτης δράσεως καὶ αὐτὴ ἡ πόλις τῆς Ἀρτης δὲν ἐφάνη ἄμοιρος ἢ μόλις πρὸ δεκαετίας ἀποκτίσασα τὴν ἐλευθερίαν της καὶ ταύτην οὐχ ὀλοσχερῶς ἄτε τῶν κτημάτων αὐτῆς ὄντων ἐν τῷ Τουρκικῷ ἐδάφει. Κατήρτισε σύλλογον ὑπὸ τὴν ἐπιτυχῇ ἐπωνυμίαν «Σκουφᾶ» συντηροῦντα Γυμνασίον πολλοῦ λόγον ἄξιον καὶ ὁλονὲν κατάρτιζοντα φιλαρμονικῇ· αἱ τύχαι τοῦ συλλόγου τούτου ἔχουσιν ἐμπιστευθῇ εἰς πρόσωπα τῶν ὁποίων ὁ κοινωνικὸς βίος εἶνε παρὰδειγμα χρηστότητος καὶ φιλοπατρίας. Συγκινητικὸν εἶνε νὰ βλέπῃ τις τοὺς πολίτας κατακλύζοντας τὴν οἴθουσαν τοῦ συλλόγου καὶ ἐκεῖ μετὰ κατανύξεως ἀκρωμένους τῶν παρὰ τῶν εὐγενῶς ἀποδεξαμένων νὰ διδάσκωσι μαθημάτων ἥτοι ἐρμηνείας τῶν Ἀγίων Γραφῶν, τῆς Ἱστορίας τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος τῆς Ἱστορίας τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, τῆς ἱστορίας τῆς Ἡπείρου κλπ. Ὁ Σύλλογος τέλος οὗτος λειτουργεῖ ὑπὸ τοὺς αἰσιωτέρους οἰωνοὺς ὑπισχνούμενος ὅτι θέλει παράσχῃ εἰς τὴν κοινωνίαν καρποὺς ἐπωφελεῖς· ἐξέχουσιν δὲ θέλει καταλάβῃ θέσιν ἀπέναντι τῶν συλλόγων τῶν ἄλλων πόλεων, ἂν μὴ κακῇ μεῖρα φθονήσῃ τὴν πρόοδον αὐτοῦ.

Σ. Π. Τῆς δράσεως ὅμως ταύτης καὶ πρόοδον μόνῃ ἢ Λευκὰς ἢ καὶ πρὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος ἐλευθέρᾳ ὥς οὗσα ὑπὸ Εὐρωπαϊκὴν προστασίαν, μόνῃ αὐτὴ λέγομεν ὕστερεῖ μὴ προστατεύουσα τοιοῦτους παράγοντας τῆς προόδου, ὅπερ προκαλεῖ τὴν ἀλγεινὴν σκέψιν, ὅτι ὁ λαὸς αὐτῆς δὲν εἶνε δυνατόν νὰ προσδεύσῃ. Διὰ τὴν καὶ ἐνταῦθα νὰ μὴ ὑποστηριχθῇ ἐν τοιοῦτον ἔργον, διὰ τὴν νὰ λογιζώμεθα ὥς ὀπισθοβατοῦντες καὶ σήμερον ἀκόμῃ ὁπότε καὶ αἱ μικρότεραι πόλεις τῆς Ἑλλάδος τείνουσι πρὸς τὴν πρόοδον; Ἐμπρὸς λοιπὸν ἅς ἐργασθῶμεν, ἅς ἀποδείξωμεν κατάρτιζοντες τοιαῦτα ἰδρύματα διὰ τὴν πρόοδον καὶ τὸν πολιτισμὸν περισσότερο παντὸς ἄλλου.

Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου ὡς θρησκευτικῇ καὶ Ἑθνικῇ ἐορτῇ.

Ἡ ἐορτὴ αὕτη διπλὴν καὶ ὀψιλὴν ἔχει τὴν σημασίαν, θρησκευτικὴν τε καὶ ἐθνικὴν.

Κατὰ θεῖαν οἰκονομίαν ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ εἰσελθὼν εἰς Ναζαρέτ, εἰς τὴν πενιχρὰν καλύβην τοῦ τέ-

κτονος Ἰωσήφ καὶ εὐλαβῶς προσκλίνας ἡσπάσατό τὴν Παρθένον Μαρίαν, τὴν μνηστὴν αὐτοῦ εἰπὼν «χαῖρε κεχαριτωμένη» ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν. Ἡ παρθένος ἐν μεγίστῃ τῶν φρενῶν συγχύσει διαπυθνομένη παρὰ τοῦ ἀγγέλου τὴν ἀπόρρητον τοῦ Θεοῦ βουλήν ταπεινῇ τῇ φωνῇ ἐν ἐπιγνώσει τῶν θεῶν ῥημάτων ἀπεκρίνατο: «Γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου». Καὶ οὕτω τὸ σῶμα αὐτῆς ὡς χόριον ἀλλὰ παρθένον ἐγένετο πρόσκαιρον κατασκήνωμα ἀλλὰ καὶ πάντα ἀγνὸς εἰκος τοῦ ἀχωρήτου Θεοῦ. Ἐγένετο πεδίον, δι' οὗ ἐμελλε νὰ παλαίσῃ τὸ πνεῦμα πρὸς τὴν ὕλην, ἡ ἀνθρωπότης πρὸς τὸν πλοῦτον, ἡ γυνὴ πρὸς τὴν καταδικην αὐτῆς παρὰ τοῦ ἀνδρὸς καὶ οἰκνεί ἀληθῆς ἱερὸς βωμὸς τελεσφόρος ἀποπνέων ἐλευθερίαν, ἀγάπην, πρόοδον καὶ καλλιέργειαν τοῦ πνεύματος καὶ παγκόσμιον δημοκρατίαν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Θεοῦ.

Ἐν τῇ σταδιοδρομίᾳ τῶν αἰώνων διήλθον καὶ παρήλθον θρησκείαι πολλαί, αἱ ὁποῖαι ὡς δημιουργήματα ἀνθρώπων καὶ τῆς ἀνάγκης τῶν ἐθνῶν κατέπεσαν οἰκοθεν ἅμα τῇ προόδῳ τῆς ἀνθρωπότητος. Ἀπλοῦνται, χρόνοι, καθ' οὓς ἡ ἀνθρωπότης εἶχε μέσον προόδου τὸ αἶμα καὶ τὸ ξίφος ἀντὶ τῆς εἰρηνικῆς γραφίδος καὶ πικρὰ δουλεία μετ' ἀφορήτου τυραννίδος ἐκτείνει μυστράν πέπλον ἐπὶ τῇ γῆς. Εἶρπεν ἡ ἀνθρωπότης καὶ ἔσαιε δουλικὴν τὴν εὐράν ὥσπερ κυνάρια πρὸς τὸν ἄρχοντα αὐτῆς. Ἡ δὲ Ἑλλάς ἦτο μεγάλη ἐπὶ Περικλέους καὶ μετὰ παλμῶν τῆς καρδίας ἠτένιζε πρὸς τὸ χρυσοῦν ἐκεῖνο ἔδος τῆς Ἀθηνᾶς. Ἡ Ἑλλάς ἦν μεγίστη ἐπὶ Μ. Ἀλεξάνδρου, ὅτε ἡ γλῶσσα αὐτῆς κατέστη γενική. Ἀλλ' ἔπεσεν! ἔπεσε πτώσιν δεινὴν! Ἐγένετο ἐπαρχία Ῥωμαϊκὴ, ἡ ἐλευθερία αὐτῆς ἀπώλετο καὶ κατέστη οἰκτρὸν ναυάγιον πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου κόσμου.

Ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἥθικὴ κατὰπτωσις τῆς ἀνθρωπότητος καὶ μάστιξ τῆς Δύσεως, ἐξ ἧς ἐπήγασεν ἡ τυραννὴς ἡ δουλεία καὶ ἡ θρησκευτικὴ, ἐμελλε νὰ εὐρη ἀντίδοτον σωτήριον πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν ἡθῶν ἐκ τῆς Ἀνατολῆς. Τότε δὴ τότε ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς, ὅστις ταπεινὸς καὶ ἄνευ διδασκάλων ἀνατραφεὶς συνέλαβεν ὡς Θεὸς μετ' ἐνθουσιασμοῦ θεοῦ τέλειον τὸν προορισμὸν τοῦ ἀνθρώπου. Ἐν τεύθειν οἱ βωμοὶ τῶν Θεῶν ἐγκαταλείπονται, τὰ μαντεῖα σιγῶσι καὶ οἱ τῆς ἀρχαίας θρησκείας ἱερεῖς λιμώττουσι. Μάτην ἡ Ἑλληνικὴ φιλοσοφία καὶ ἡ Ῥωμαϊκὴ ἐπικράτεια ἐκ παρανοήσεως κηρύττονται κατὰ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἐκκενοῦσι πᾶν βέλος κατὰ τῆς νέας ταύτης θρησκείας. Ὁ Ἰησοῦς ὅμως ἰσάμενος ἐν μέσῳ τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου κόσμου εὐλογεῖ πρῶτον τὴν Ἑλλάδα καὶ δι' αὐτῆς πᾶσαν πρόεδον τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἐπιγίγνεται θεῶν ὡς ἀποκαλύπτει τὴν φιλοσοφίαν αὐτοῦ διὰ τοῦ Εὐαγγελίου οὕσαν πρὸς τὴν τῆς σοφῆς καὶ τῆς ἀμαθεῖ καὶ ἐν γένει παντὶ ἐλευθέρῃ καὶ φιλοσόφῳ πνεύματι. Διότι θέλει τὸν ἀνθρώπον ἡθικῶς ἐλεύθερον, ἥτοι ὑπεύθυνον τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ, ἀνεξάρτητον τῆς θελήσεως τοῦ ἄλλου καὶ ἔχοντα (ἀκολουθεῖ)